

Bilaga 9:18 till kommunstyrelsens protokoll den 26 april 2006, § 24

PM 2006 RVII (Dnr 326-319/2006)

På den assistansberättigades uppdrag (SOU 2005:100)

Remiss från Socialdepartementet

Remisstid 15 april 2006

Borgarrådsberedningen föreslår kommunstyrelsen besluta följande

1. Remiss från Socialdepartementet av delbetänkandet ”På den assistansberättigades uppdrag” besvaras med vad som anförs i borgarrådets synpunkter.
2. Protokollet i detta ärende förklaras omedelbart justerat.

Föredragande borgarrådet Margareta Olofsson anför följande.

Ärendet

Socialdepartementet har remitterat delbetänkandet ”På den assistansberättigades uppdrag – God kvalitet i personlig assistans – ändamålsenlig användning av assistansersättning” (SOU 2005:100) till Stockholms stad för yttrande, sammanfattning i *bilaga 2*. Assistanskommitténs uppdrag har bland annat varit att överväga och föreslå lämpliga former av tillsyn av enskilda verksamheter med personlig assistans, analysera förutsättningarna för att införa krav på tillstånd för verksamheter med personlig assistans samt eventuellt lämna förslag till författningsändringar och andra åtgärder.

Remisser

Ärendet har remitterats till kommunstyrelsens handikappråd, stadsledningskontoret, socialtjänstnämnden samt stadsdelsnämnderna Bromma, Enskede-Årsta och Vantör.

Kommunstyrelsens handikappråd har beretts tillfälle att yttra sig, men avstått. Delbetänkandet har remitterats till riksförbunden och kommunstyrelsens handikappråd hänvisar till yttranden från respektive förbund.

Stadsledningskontoret instämmer i allt väsentligt i delbetänkandets förslag. En tydligare och mer aktiv tillsyn av all verksamhet med personlig assistans välkomnas. Stadsledningskontoret delar bedömningen att länsstyrelserna bör ha det samlade ansvaret för tillsynen. Tydliga kvalitetskriterier är nödvändiga för att utöva tillsynen. Förslaget om krav på skriftliga avtal mellan den assistansberättigade och vald anordnare är därför foljdriktigt. Kontoret instämmer i att enskilda assistansanordnare ska ha tillstånd av länsstyrelsen och tillstyrker förslag till krav som bör ställas på anordnare. Kontoret delar uppfattningen att minst 85 procent av assistansersättningen ska användas till lönekostnader och att det är viktigt för assistansreformens trovärdighet att ersättningen används till rätt ändamål.

Socialtjänstnämnden förordar Assistanskommitténs förslag. Om förslagen som läggs får gensvar hos lagstiftaren är det nämndens uppfattning att en stor del av de problemområden som finns med gällande regelverk kan avskrivas. Förslagen gynnar seriösa anordnare av personlig assistans vilket i sin tur leder till att enskilda assistansberättigade kan få en högre kvalitet på det stöd och den service som assistansen utgör.

Bromma stadsdelsnämnd välkomnar Assistanskommitténs förslag om tydligare och mer aktiv tillsyn av verksamheter med personlig assistans samt en ökad kontroll av vad den statliga assistansersättningen används till. Nämnden ser positivt på kommitténs förslag att assistansanordnarna ska upprätta skriftliga och tydliga avtal mellan den person som är beviljad ersättning för personlig assistans och assistansanordnaren. Nämnden ser också positivt på kommitténs förslag om att assistansanordnare måste ha tillstånd för sin verksamhet.

Enskede-Årsta stadsdelsnämnd anser i likhet med kommittén att det är viktigt att grundambitionerna i assistansreformen ligger fast. Nämnden är positiv till att åtgärder vidtas som säkrar resursanvändningen och kvaliteten i verksamheten. Förslagen innebär skärpt uppföljning och kontroll av vad assistansersättningen används till. Det är viktigt för assistansreformens trovärdighet att ersättningen används till rätt ändamål och att det skapas en tydlig och aktiv tillsyn inom området.

Vantörs stadsdelsnämnd välkomnar en förbättring av kontrollen av den personliga assistansen. Enligt nämnden finns behov av mer tillsyn av denna verksamhet och bättre verktyg för att komma tillrätta med eventuella brister. Det är bra att staten har ett samlat ansvar för tillsynen och att länsstyrelsens ansvar för tillsynen förtydligas. Vidare är det positivt att kontrollmöjligheten stärks genom krav på att assistansanordnare ska ha tillstånd för verksamheten.

Mina synpunkter

Jag instämmer i allt väsentligt i de analyser och förslag som läggs i Assistanskommitténs delbetänkande, eftersom förändringarna sannolikt kommer att stärka förtroendet för assistansreformen. De assistansberättigade bör få bättre överblick av vilka anordnare som finns samtidigt som stat och kommun kan följa upp och kontrollera att ersättningen används på rätt sätt. Förslagen kommer sannolikt också att bidra till att den assistansberättigade får större möjligheter att använda sin valfrihet som ett medel för ökat självbestämmande, vilket jag ser som mycket positivt.

Förslag om tydligare och mer aktiv tillsyn välkomnas liksom att länsstyrelserna får ett samlat tillsynsansvar. Tillsynen bör utformas så att den förstärker den assistansberättigades nyckelroll vid kvalitetskontrollen och bidrar till likvärdiga villkor för olika anordnare. Tydliga kvalitetskriterier behöver tas fram, exempelvis om kompetensen hos anordnarna. När det gäller personliga assistenter för barn instämmer jag i barnombudsmannens krav om registerkontroll för alla personliga assistenter oavsett anordnare. Barn är ofta ensamma med sin assistent och i övrigt helt beroende av assistenten.

Kommitténs förslag om tillståndsplikt för enskilda assistansanordnare liksom skriftliga avtal mellan den assistansberättigade och anordnaren tillstyrks. Det är viktigt att avtalen är enkla att förstå och reglerar områden som är centrala för god kvalitet inom personlig assistans. Kommittén föreslår att minst 85 % av assistansersättningen ska användas till lönekostnader för personliga assistenter. Jag delar denna uppfattning och instämmer i att det är viktigt för assistansreformens trovärdighet att ersättningen används till rätt ändamål.

Jag föreslår borgarrådsberedningen föreslå kommunstyrelsen besluta följande

1. Remiss från Socialdepartementet av delbetänkandet ”På den assistansberättigades uppdrag” besvaras med vad som anförs i borgarrådets synpunkter.
2. Protokollet i detta ärende förklaras omedelbart justerat.

Stockholm den 11 april 2006

MARGARETA OLOFSSON

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Särskilt uttalande gjordes av borgarråden *Kristina Axén Olin*, *Sten Nordin* och *Mikael Söderlund* (alla m) och *Lotta Edholm* (fp) enligt följande.

All verksamhet enligt LSS (Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade) skall främja individens självbestämmande, delaktighet, valfrihet och integritet. Den enskilde skall i största möjliga utsträckning ges inflytande och medbestämmande över insatser som ges. Det var utgångspunkten för riksdagens beslut i maj 1993.

Den som beviljas personlig assistans skall i största möjliga utsträckning kunna bestämma vem som skall ge assistans och därmed vilken utbildning, erfarenhet och övriga kvalifikationer den personen skall uppfylla. Den assistansberättigade skall också i största möjliga utsträckning kunna bestämma vilka uppgifter assistenten skall utföra och på vilket sätt samt ha rätt att säga upp sin assistent. Den enskilde är alltså assistentens uppdragsgivare.

Om den assistansberättigade dessutom väljer att själv administrera assistansersättningens ekonomiska delar blir han eller hon även arbetsgivare. De alternativ som annars finns är att låta kommunen, en privat firma eller ett kooperativ ta hand om administrationen och det formella arbetsgivaransvaret. Det är glädjande att kommittén är enig om att dessa intentioner skall vara vägledande vid ett införande av tillsyn, kostnadskontroll och tillståndsgivning.

Vi vill ändå betona nödvändigheten av att vid kommande uppföljningar av de nya bestämmelserna särskilt beakta att den enskildes möjligheter till självbestämmande, delaktighet och valfrihet bibehålls. Vi förutsätter också att kommitténs förslag inte leder till krångliga och byråkratiska regler, vilket starkt skulle motverka intentionerna i reformen.

Kommunstyrelsen

Särskilt uttalande gjordes av *Kristina Axén Olin*, *Sten Nordin* och *Mikael Söderlund* (alla m), *Ann-Katrin Åslund* och *Abit Dundar* (båda fp) och *Ewa Samuelsson* (kd) med hänvisning till det särskilda uttalandet av (m) och (fp) i borgarrådsberedningen.

ÄRENDET

Socialdepartementet har remitterat delbetänkandet ”På den assistansberättigades uppdrag – God kvalitet i personlig assistans – ändamålsenlig användning av assistansersättning” (SOU 2005:100) till Stockholms stad för yttrande. Betänkandet kan läsas i sin helhet på <http://www.regeringen.se/sb/d/5140/a/53893>

Regeringen beslutade den 15 juli 2004 att tillkalla en parlamentarisk kommitté för att göra en bred översyn av personlig assistans enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och lagen om assistansersättning (LASS).

Enligt regeringens direktiv skall assistanskommittén bl.a. kartlägga och analysera olika verksamheter med personlig assistans med utgångspunkt i vem som anordnar assistansen. Vidare skall kommittén överväga och föreslå hur lämpliga former av tillsyn av enskilda verksamheter med personlig assistans skall utformas. I ett tilläggsdirektiv har regeringen preciserat att kommittén, inom ramen för delbetänkandet om tillsyn, skulle analysera förutsättningarna för att införa ett krav på tillstånd för verksamheter med personlig assistans. I den mån kommittén finner att förutsättningar finns för att införa krav på tillstånd, skall kommittén lämna förslag till de författningsändringar och andra åtgärder som uppdraget kan ge anledning till. I ytterligare ett tilläggsdirektiv har regeringen gett Assistanskommittén i uppdrag att behandla frågor om regleringen av timbeloppet för den statliga assistansersättningen.

Den del av uppdraget som avser tillsyn, tillstånd och regleringen av timbeloppet för den statliga assistansersättningen skulle, enligt kommitténs tidplan, redovisas senast den 30 november 2005.

REMISSER

Ärendet har remitterats till kommunstyrelsens handikappråd, stadsledningskontoret, socialtjänstnämnden och till stadsdelsnämnderna Bromma, Enskede-Årsta och Vantör.

Kommunstyrelsens handikappråd har beretts tillfälle att yttra sig. Regeringskansliet har remitterat betänkandet till riksförbunden och kommunstyrelsens handikappråd har därför avstått från att yttra sig och hänvisar till yttrande från respektive förbund.

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande av den 5 april 2006 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret instämmer, i likhet med övriga remissinstanser, i allt väsentligt i delbetänkandets förslag och vill särskilt framhålla följande.

Stadsledningskontoret delar åsikten om behov av en tydligare och mer aktiv tillsyn av verksamheter med personlig assistans. Detta oavsett om assistansen är finansierad av stat eller kommun eller om den anordnas i kommunal eller enskild regi. Likaså delar stadsledningskontoret bedömningen att staten, länsstyrelserna, bör ha det samlade ansvaret för tillsynen. Viktigt är, som kommittén påpekar, att tillsynen utformas med tanke på de särskilda förhållanden som finns just vid personlig assistans och den assistansberättigades nyckelroll vid kvalitetskontrollen.

För att kunna utöva tillsynen är tydliga kvalitetskriterier nödvändiga. Kommitténs förslag på krav på skriftliga avtal mellan den person som är beviljad ersättning för personlig assistans och den anordnare som denne väljer är därför foljdriktigt.

Stadsledningskontoret instämmer i Assistanskommitténs bedömning att enskilda assistansanordnare måste ha tillstånd av länsstyrelsen. Likaså ska assistansberättigade som är arbetsgivare för sina assistenter, vara skyldiga att anmäla sin verksamhet hos länsstyrelsen.

För en god uppföljning och kontroll över hur assistansersättningen används behövs regler som anger hur ersättningen skall fördelas mellan olika ändamål. Assistanskommittén föreslår att minst 85 procent av assistansersättningen skall används till lönekostnader för personliga assistenter. Stadsledningskontoret delar denna uppfattning och instämmer i att det är viktigt för assistansreformens trovärdighet att ersättningen används till rätt ändamål.

Stadsledningskontoret instämmer i Assistanskommitténs bedömningar att de föreslagna åtgärderna bör ge assistansberättigade en bättre överblick över utbudet av anordnare och deras arbetssätt samt inte minst, genom de föreslagna skriftliga avtalen, en större tydlighet i verksamhetens former och innehåll. Stat och kommuner får möjligheter till tillsyn, uppföljning och kontroll av att assistansersättningen används på det sätt som är avsett. För assistansanordnarna bör förslagen innebära en ökad tydlighet i ansvars- och kvalitetsfrågor samt i assistansersättningens fördelning och hantering.

Socialtjänstnämnden beslutade den 21 mars 2006 att som svar på remissen hänvisa till socialtjänstförvaltningens tjänsteutlåtande och överlämna detta till kommunstyrelsen.

Särskilt uttalande gjordes av *Peter Lundén-Welden m.fl.* (m), *Ann-Katrin Åslund m.fl.* (fp) och *Ewa Samuelsson* (kd), *bilaga 1*.

Socialtjänstförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 1 mars 2006 har i huvudsak följande lydelse.

Socialtjänstförvaltningen konstaterar att de förslag som Assistanskommittén lägger i sitt delbetänkande med stor sannolikhet kommer att stärka förtroendet för assistansreformen. Förslagen ligger i linje med lagstiftarens intentioner och kommer sannolikt att bidra till att den assistansberättigade får större möjligheter att använda sin valfrihet som ett medel för ökat självbestämmande. Vidare understryker förvaltningen vikten av att staten, genom länsstyrelserna, får tillsynsansvaret för personlig assistans. Socialtjänstförvaltningen vill också framhålla betydelsen av att tillsynen utformas med hänsyn till den personliga assistansens särskilda förutsättningar och egenskaper.

Socialtjänstförvaltningens slutsats om kravet på tillstånd för assistansanordnare stämmer överens med den som Assistanskommittén framhåller, nämligen ”att en rätt utformad tillståndsplikt säkerställer den assistansberättigades möjligheter att, inom ramen för de begränsningar som lagstiftningen anger, ha inflytande över när, hur, var och av vem assistansen utförs oavsett vilken enskild anordnare som den assistansberättigade väljer”.

Assistanskommitténs utredning visar att förekomsten av avtal mellan anordnare och assistansberättigad är bristfällig. Om verksamheter som anordnar personlig assistans ska stå under länsstyrelsens tillsyn krävs naturligtvis tydliga kriterier för den kvalitet som tillsynen ska avse. Socialtjänstförvaltningen instämmer i kravet på avtal mellan parterna. Avtalen ska vara lättfattliga samt reglera verksamheten på vissa punkter som är centrala för god kvalitet i personlig assistans.

Assistanskommittén föreslår att 85 % av ersättningen för personlig assistans endast får användas till lönekostnader. Kostnaderna ska redovisas och om delar av ersättningsdelen inte används till lönekostnader, ska de återredovisas till Försäkringskassan. Även den återstående ersättningsdelen på 15% ska redovisas utifrån fem givna kostnadsslag. Socialtjänstförvaltningen välkomnar förslaget.

Bromma stadsdelsnämnd beslutade den 23 mars 2006 att som svar på remissen godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande.

Särskilt uttalande gjordes av *Jan Tigerström m.fl.* (m), *Kristin Swanberg m.fl.* (fp) och *Désirée Petrus Engström* (kd), *bilaga 1*.

Bromma stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 10 mars 2006 har i huvudsak följande lydelse.

Bromma stadsdelsförvaltningen välkomnar Assistanskommitténs förslag om tydligare och mer aktiv tillsyn av verksamheter med personlig assistans samt en ökad kontroll av vad den statliga assistansersättningen används till. Assistanskommitténs utredning ger fog för att samarbetet och kontrollen mellan kommunen och Försäkringskassan kring personer som har assistansersättning enligt LASS behöver förbättras.

Stadsdelsförvaltningen ser positivt på Kommitténs förslag att assistansanordnarna ska upprätta skriftliga och tydliga avtal mellan den person som är beviljad ersättning för personlig assistans och assistansanordnaren. I och med detta får även handläggarna bättre möjlighet att kontrollera uppgifter om omkostnader och sparade assistansersättningar.

Förvaltningen ser också positivt på kommitténs förslag om att assistansanordnare måste ha tillstånd för sin verksamhet.

Förvaltningen efterlyser förtydligande krav för nämndernas och domstolarnas resonemang om barnperspektiv i besluten och i domar om personlig assistans enligt LASS, LSS och SoL.

Det är viktigt att kommunens basansvar lyfts fram då dessa är skyldiga att gripa in då den enskilde assistansanordnaren inte klarar av att utföra sitt uppdrag, t.ex. i samband med sjukdom. Förvaltningen anser att den statliga LASS-ersättningen även ska räcka till sjukvårskostnader. Sjuklönersättningar i nuvarande form är svåra att kontrollera.

Enskede-Årsta stadsdelsnämnd beslutade den 23 mars 2006 att som svar på kommunstyrelsens remiss återropa förvaltningens tjänsteutlåtande.

Enskede-Årsta stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 8 mars 2006 har i huvudsak följande lydelse.

Assistanskommittén gör en förtjänstfull belysning av assistansen idag. Kommitténs syfte är att genom förslagen kvalitetssäkra resursanvändandet. Rätten till personlig assistans har inneburit ökad livskvalitet för många personer med funktionshinder. Enskede-Årsta stadsdelsförvaltning anser i likhet med kommittén att det är viktigt att grundambitionerna i assistansreformen ligger fast.

Stadsdelsförvaltningen är positiv till att åtgärder vidtas som säkrar resursanvändningen och kvaliteten i verksamheten. Förslagen innebär skärpt uppföljning och kontroll av vad assistansersättningen används till.

Utredningen visar att det finns oklarheter i tillsynen, främst av företag och kooperativ och att Försäkringskassan med dagens lagstiftning i praktiken ofta saknar möjlighet att ingripa när assistansersättning används till annat än kostnader för personlig assistans. Förvaltningen anser det därför viktigt att uppföljningen och kontrollen bidrar till likvärdiga villkor för assistansanordnarna.

Enskede-Årsta stadsdelsförvaltning anser vidare att det är väsentligt att uppföljningen och kontrollen bidrar till likvärdiga villkor för assistansanordnarna. Samtidigt är det viktigt att uppföljningen och kontrollen inte leder till att andra negativa effekter för den personliga assistansen uppstår,

De flesta anordnare skriver avtal med assistansberättigade, men innehållet i avtalen varierar. Enligt stadsdelsförvaltningens mening bör kravet på avtal bidra till förbättrade uppföljnings- och tillsynsmöjligheter och jämförbarheten öka mellan olika anordnare.

Kommunen har ett basansvar för assistansen som innebär att kommunen är skyldig att på den enskildes begäran gripa in om assistenten hos en annan anordnare inte kan utföra arbetet på grund av sjukdom eller annan orsak. Kommunen har därmed kostnader för bl.a. sjuklönersättning till enskilda assistansanordnare. Basansvaret är inte problemfritt, menar förvaltningen, då kommunens ansvar för sjuklönersättningen kan uppfattas som en övervältring av kostnader på

kommunen. Utredningen är medveten om problemet och återkommer till dessa frågor i slutbetänkandet.

Vantörs stadsdelsnämnd beslutade den 23 mars 2006 att som svar på remissen åberopa förvaltningens tjänsteutlåtande.

Särskilt uttalande gjordes av *Marie Ljungberg Schött m. fl. (m)*, bilaga 1.

Vantörs stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 1 mars 2006 har i huvudsak följande lydelse.

Vantörs stadsdelsförvaltning välkomnar en förbättring av kontrollen av den personliga assistansen. Enligt förvaltningens mening finns det ett behov av mer tillsyn av denna verksamhet, och av bättre verktyg för att komma tillrätta med eventuella funna brister.

Stadsdelsförvaltningen anser att det är bra att staten har ett samlat ansvar för tillsynen och att länsstyrelsens ansvar för tillsynen förtydligas. Vidare ser förvaltningen positivt på att kontrollmöjligheten stärks genom krav på att assistansanordnare ska ha tillstånd för verksamheten. Detta står i överensstämmelse med regleringen av annan vård- och omsorgsverksamhet.

En del av förslagen som assistanskommittén lämnar får anses vara tämligen detaljerade t.ex. kraven på vad avtalet ska innehålla och på hur ersättningen ska användas. Detta innebär ökade krav, och därmed en större arbetsinsats för förvaltningen när det gäller att sluta avtal med *samtliga* assistansberättigade och att redovisa hur ersättningen används. Förvaltningen sluter idag avtal med nytillkomna assistansberättigade.

Utredningen menar att brukare inom kommunal regi har färre valmöjligheter och mindre bestämmanderätt än övriga brukare. Enligt stadsdelsförvaltningens erfarenhet är skillnaderna överlag stora mellan den brukargrupp som får assistans i kommunal regi och den grupp som väljer annan utförare. Brukare som har assistans i kommunal regi har generellt sett ett mer omfattande behov av insatser och svårare att kommunicera eventuella önskemål. På grund av skilda förutsättningarna kan därför jämförelser mellan hur de två grupperna upplever sin delaktighet bli missvisande.

RESERVATIONER M.M.

Socialtjänstnämnden

Särskilt uttalande gjordes av Peter Lundén-Welden m.fl. (m), Ann-Katrin Åslund m.fl. (fp) och Ewa Samuelsson (kd) enligt följande.

All verksamhet enligt LSS (lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade) ska främja individens självbestämmande, delaktighet, valfrihet och integritet. Den enskilde ska i största möjliga utsträckning ges inflytande och medbestämmande över insatser som ges. Det var utgångspunkten för riksdagens beslut i maj 1993.

Den som beviljas personlig assistans ska i största möjliga utsträckning kunna bestämma vem som ska ge assistans och därmed vilken utbildning, erfarenhet och övriga kvalifikationer den personen ska uppfylla. Den assistansberättigade ska också i största möjliga utsträckning kunna bestämma vilka uppgifter assistenten ska utföra och på vilket sätt samt ha rätt att säga upp sin assistent. Den enskilde är alltså assistentens uppdragsgivare.

Om den assistansberättigade dessutom väljer att själv administrera assistansersättningens ekonomiska delar blir han eller hon även arbetsgivare. De alternativ som annars finns är att låta kommunen, en privat firma eller ett kooperativ ta hand om administrationen och det formella arbetsgivaransvaret. Det är glädjande att kommittén är enig om att dessa intentioner ska vara vägledande vid ett införande av tillsyn, kostnadskontroll och tillståndsgivning.

Vi vill ändå betona nödvändigheten av att vid kommande uppföljningar av de nya bestämmelserna särskilt beakta att den enskildes möjligheter till självbestämmande, delaktighet och valfrihet bibehålls. Vi förutsätter också att kommitténs förslag inte leder till krångliga och byråkratiska regler, vilket starkt skulle motverka intentionerna i reformen.

Bromma stadsdelsnämnd

Särskilt uttalande gjordes av Jan Tigerström m.fl. (m), Kristin Swanberg m.fl. (fp) och Désirée Pethrus Engström (kd) enligt följande.

All verksamhet enligt LSS (Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade) skall främja individens självbestämmande, delaktighet, valfrihet och integritet. Den enskilde skall i största möjliga utsträckning ges inflytande och medbestämmande över insatser som ges. Det var utgångspunkten för riksdagens beslut i maj 1993.

Den som beviljas personlig assistans skall i största möjliga utsträckning kunna bestämma vem som skall ge assistans och därmed vilken utbildning, erfarenhet och övriga kvalifikationer den personen skall uppfylla. Den assistansberättigade skall också i största möjliga utsträckning kunna bestämma vilka uppgifter assistenten skall utföra och på vilket sätt samt ha rätt att säga upp sin assistent. Den enskilde är alltså assistentens uppdragsgivare.

Om den assistansberättigade dessutom väljer att själv administrera assistansersättningens ekonomiska delar blir han eller hon även arbetsgivare. De alternativ som annars finns är att låta kommunen, en privat firma eller ett kooperativ ta hand om administrationen och det formella arbetsgivaransvaret. Det är glädjande att kommittén är enig om att dessa intentioner skall vara vägledande vid ett införande av tillsyn, kostnadskontroll och tillståndsgivning.

Vi vill ändå betona nödvändigheten av att vid kommande uppföljningar av de nya bestämmelserna särskilt beakta att den enskildes möjligheter till självbestämmande, delaktighet och valfrihet bibehålls. Vi förutsätter också att kommitténs förslag inte leder till krångliga och byråkratiska regler, vilket starkt skulle motverka intentionerna i reformen.

Vantörs stadsdelsnämnd

Särskilt uttalande gjordes av Marie Ljungberg Schött m.fl. (m) enligt följande.

LSS är en rättighetslag där det är staten som genom anvisningar och direktiv styr tillämpningen. Eftersom lagen omfattar preciserade rättigheter för den enskilde och samtidigt ger ett ytterst begränsat utrymme för kommunerna att agera bör också finansieringen vara statens ansvar.